

**PRESERVEM
EL LITORAL**

Manifest en defensa de la desembocadura de la Riera de la Vallalta

Aquests primers mesos del 2020 han estat molt convulsos i ja és innegable que degut a la crisi del *CoVid-19* patirem una recessió, en molts aspectes, que es pot allargar diversos anys. Clar està que totes les crisis generen repercussions de caire econòmic, social, polític i ambiental, i en aquest sentit, ja podem veure a molts punts del territori alguns dels seus efectes. El confinament ha suposat que l'impacte de la petjada humana sobre la natura hagi quedat en suspens temporal, i això, com hem pogut veure a les xarxes socials i la televisió, ens ha deixat imatges inèdites a pobles, ciutats, i també al litoral.

A aquesta excepcional situació se li ha sumat un precedent històric i no menys important, i és que a finals del mes de gener vam viure un fort temporal, el Glòria, que va sobrepassar tot el que moltes generacions havíem vist fins ara¹.

Moltes famílies de la vila no havien vist mai baixar la riera durant dies com ho va fer, per no parlar de les imatges que tots vam veure de l'impressionant onatge que colpejava les nostres platges i arrasava amb tot allò que tenia a l'abast. Els impactes del Glòria han estat majúsculs al llarg dels Països Catalans, i l'Alt Maresme no ha estat una excepció.

Ara bé, el nostre deure no és només fixar-nos en els impactes negatius en termes econòmics sinó analitzar com ha afectat al nostre litoral en termes ambientals i ecològics.

A Sant Pol tenim la sort d'haver presenciats un fenomen inusual, que molts mai havíem vist a la nostra platja però que no podem dir que sigui un fet extraordinari al nostre litoral. Parlem de la creació de la *barra de sediments (veure imatge 1)* formada a la desembocadura de la riera. Com les altres rieres mediterrànies, la Riera de la Vallalta roman seca i pràcticament estàtica durant mesos o fins i tot anys, però quan es produeixen tempestes o grans precipitacions pot baixar

¹ <https://govern.cat/salaprensa/notes-premsa/381914/balanc-una-llevantada-historica-catalunya>

amb força, per aquest motiu necessita un espai naturalitzat, prou ample i sense obstacles.

Com la majoria de temporals que afecten la nostra comarca, el Glòria va ser una forta llevantada que va arrossegar grans masses d'aigua i sediments de Nord a Sud. Aquest fet, sumat a la geomorfologia de la platja de Can Villar, ens ha deixat aquesta barra de sediments, molt freqüent en zones deltaïques, pràcticament paral·lela a la línia de costa i que allarga unes desenes de metres el punt de desembocadura de la riera al mar.

Degut al Glòria, el passat mes de Gener vam tenir una precipitació acumulada a la zona d'entre 200 i 300 mm, la més alta de la última dècada², el que va fer que l'aquífer costaner de la Vallata s'omplís, i amb les noves precipitacions del mes d'Abril (entre 150 i 200mm) la Riera va augmentar la seva escorrentia superficial i d'aquesta manera l'aport de sediments a la barra de la platja de Can Villar. Per aquest motiu és probable que durant els episodis de precipitacions dels propers mesos, la Riera tingui més facilitat per baixar volums considerables d'aigua fins al mar, motiu pel que és molt desaconsellable la instal·lació de les guinguetes habituals sobre el seu transcurs.

Aquesta nova morfologia de la nostra riera és un fet inusual per nosaltres però no inèdit, ja que existeixen referències i pintures que daten del 1700 (*veure imatge 2*) que mostren un antic port natural situat a una maresma entre el mar i la Riera on varaven les barques

dels primers pescadors santpolencs.

² <https://www.meteo.cat/wpweb/climatologia/el-clima-ahir/historic-cartografia-climatica/historic-de-mapes-de-precipitacio-mensual/>

Una política de no-intervenció a la desembocadura sumada a un estiu que es preveu amb un impacte humà més baix que de costum, pot suposar la primera pedra en un canvi de paradigma en la gestió de les platges santpolenques. És doncs un moment únic per repensar un espai que ja fa massa temps que ha tingut una visió unidireccional, el gaudi de banyistes locals i de turistes. Per primera vegada podem pensar en la platja de Sant Pol de manera integral, on es comparteixin tots els usos que té una platja però on sobretot es protegeixi un espai natural essencial per la sostenibilitat ambiental i per l'aportació de sediments a les nostres platges.

Imatge 1. Font: Pròpia. Data: 3/5/2020

Imatge 2. Font: Arxiu municipal de Sant Pol

Amb aquest manifest doncs, exigim a l'administració que correspongui:

- 1.** Que s'asseguri la **no-intervenció** de maquinària de gestió de platges a la desembocadura de la riera ni als voltants. Deixem que la riera desemboqui allà on el seu propi curs la porti.
- 2.** Que es **reubiquin** les guinguetes que es situen sobre el transcurs de la desembocadura. Per la seva pròpia seguretat i per protegir l'espai.
- 3.** Que es **delimiti una àrea de protecció i preservació de l'entorn** per fomentar la renaturalització i aparició de flora i fauna litoral a la Riera de la Vallata i la seva desembocadura.
- 4.** Que **s'abandoni el model de massificació de platges**, respectant un equilibri ecològic que permeti la formació de platges amb les seves característiques naturals (sistemes dunars, vegetació litoral, fauna litoral...).
- 5.** Que s'engegui una **campanya de conscienciació** sobre la importància de respectar l'espai i mantenir-lo net.

6. Que s'engegui una **campanya de divulgació ambiental** sobre la fauna i flora que podem trobar a les rieres mediterrànies i en espais litorals naturals.
7. Que s'iniciï un **canvi en la dinàmica de planejament i gestió de la conca** per tal de crear un **pla de recuperació i naturalització de tota la riera de Sant Pol** que tingui en compte la reducció, estalvi i eficiència en l'explotació de l'aquífer, la naturalització dels marges amb vegetació de ribera i una planificació urbanística supramunicipal que entengui la riera i els torrents com a espais de valor ecològic i regeneració natural de les platges.

Imatge 3. Font: Pròpia. Data: 3/5/2020

Maig 2020, Sant Pol de Mar, Països Catalans